

6. Гришина И. В. Аспекты формирования отечественной кредитной культуры / И. В. Гришина // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.km.ru/referats/334301-aspekty-formirovaniya-otechestvennoi-kreditnoi-kultury>
7. Шевнюк О.Л. Культурология : навч. посіб. / О.Л. Шевнюк. – 3-є вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2007. – 353 с.
8. Державний борг України в цілому, на 1 людину, на 1 працюючого у відсотках до ВВП. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://costua.com/budget/debt/>.
9. Програма управління державним боргом на 2017 рік. Затв. наказом Міністерства фінансів України 31 січня 2017 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
10. Комих Н.Г. Економічна культура: методологічні проблеми дослідження / Н. Г. Комих // Грані. – 2011. – № 4. – С. 111-113.
11. Ільїн В.В. Фінансова цивілізація [Текст] / В. В. Ільїн. – К. : Книга, 2007. – 527 с.
12. Ключников И.К.. Кредитная культура: сущность, закономерности, формы : учебное пособие / И.К. Ключников, О.А. Молчанова. - СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2011. – 221 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://economics.studio/knigi-kreditovanie/kreditnaya-kultura-suschnost-zakonornosti.html>
13. Мужичкова Ю. Е. Психология обыденных представлений о долгах и кредитах/ Мужичкова Ю. Е.// Гуманитарные науки. Вестник финансового университета № 4. – 2015. – С. 37-44. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://finpaper28.com/articles/tendentsii-ekonomiki/tendentsii/micro/psihologiya-obydennyh-predstavleniy-o-dolgah-i-kreditah/>
14. Сіногейкіна К. Вартість проблемної заборгованості та фактори, що її визначають / К. Сіногейкіна // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://82.207.124.235/analit_mat/sdu/058.htm
15. Фінансова грамотність та обізнаність в Україні: Факти та висновки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/files/articles/1369/84/finlit_survey_6dec2010_ua.pdf

Рецензент д.е.н., професор Вахович І.М.

УДК 336.76

Ніколаєва А.М., к.е.н., доцент

Іщук Л.І., к.е.н., доцент

Пиріг С.О., к.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет

ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ З УРАХУВАННЯМ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ

У статті викладено концептуальні засади забезпечення фінансування соціально-економічного розвитку регіону з урахуванням ефективного функціонування ринку цінних паперів. Наголошено на необхідності створення в регіоні ефективно діючої системи інвестиційного клімату, інвестиційного проектування, інвестиційного консалтингу та регіональної інфраструктури як елементів ефективного механізму функціонування фондового ринку.

Ключові слова: регіональний фондовий ринок, інвестиційний клімат, інвестиційне проектування, інвестиційний консалтинг, регіональна інфраструктура.

Nikolaeva A., Ishchuk L., Pyrih S.

FINANCING OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REGION WITH CONSIDERING OF EFFECTIVE FUNCTIONING OF THE SECURITIES MARKET

The article outlines the conceptual framework for financing the social and economic development of the region, taking into account the efficient functioning of the securities market. The necessity of creation in the region of an effective system of investment climate, investment planning, and investment consulting and regional infrastructure as elements of an effective mechanism for the functioning of the securities market is emphasized.

Key words: regional securities market, investment climate, investment planning, investment consulting, regional infrastructure.

Николаева А.Н., Ищук Л.И., Пыриг С.А.

ФИНАНСИРОВАНИЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНА С УЧЕТОМ ЭФФЕКТИВНОГО ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ФОНДОВОГО РЫНКА

В статті изложены концептуальные основы обеспечения финансирования социально-экономического развития региона с учетом эффективного функционирования рынка ценных бумаг. Отмечена необходимость создания в регионе эффективно действующей системы инвестиционного климата, инвестиционного проектирования, инвестиционного консалтинга и региональной инфраструктуры как элементов эффективного механизма функционирования фондового рынка.

Ключевые слова: региональный фондовый рынок, инвестиционный климат, инвестиционное проектирование, инвестиционный консалтинг, региональная инфраструктура.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Пожвавлення інвестиційної діяльності є одним із способів виходу економіки депресивного регіону з тривалої кризи. Інвестиції стають головною діючою силою модернізації виробництва, відновлення соціально-економічного зростання, створення нових робочих місць і, як результат, підвищення рівня життя населення. У всіх розвинених країнах основним механізмом залучення інвестицій в економіку є ринок цінних паперів. Однак в Україні адміністрації регіонів часто не надають належного значення розвитку регіонального ринку цінних паперів з метою насичення регіону грошовими ресурсами, фінансування регіональних інвестиційних програм і дефіциту бюджету, вирішення проблеми неплатежів у регіоні. Тому існує потреба в дослідженні механізму фінансування економіки регіону з урахуванням ефективного функціонування фондового ринку.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проблемам функціонування фондового ринку та його ролі в інвестиційному розвитку економіки присвячена значна кількість праць зарубіжних і вітчизняних науковців, зокрема У. Шарпа, Р. Тьюлза, Е. Бредлі, Б. Вільямса, Л.Дж. Гітмана, М.Д. Джонка, Д. Гарнера, В. Корнеєва, Ю. Кравченка, О. Мендрула, О. Мозгового, С. Мошенського [5], А. Пересади та багатьох інших. Теоретичні та прикладні основи формування, організації та регулювання регіонального ринку цінних паперів в Україні розглядали в своїх дослідженнях також О.В. Болдуєва [1], А.Б. Кондрашихін [2], З.Я. Лапішко [3], Л.З. Мерджанова [4], І.В. Кривов'язук, В.І. Павлов [6] та ін. Разом з тим потребують подальших досліджень концептуальні засади створення ефективного механізму функціонування фондового ринку в регіонах, що передбачає продуктивну взаємодію органів влади, емітентів і інвесторів.

Цілі статті. Розробка концептуальних засад забезпечення ефективності функціонування регіонального фондового ринку та підвищення його ролі у фінансуванні розвитку територій.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Розглянемо концепцію формування ефективного ринку цінних паперів в регіоні, який би забезпечував фінансування соціально-економічного розвитку території (на прикладі Волинської області).

Концепція виходить з наступних пріоритетів: 1) створення ефективно діючої системи фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіону з урахуванням ефективного функціонування регіонального ринку цінних паперів; 2) створення сприятливого інвестиційного клімату в регіоні; 3) створення власних фінансових джерел розвитку регіону; 4) залучення зовнішніх фінансових ресурсів в регіон; 5) створення ефективною системи інвестиційного проектування; 6) створення ефективного інвестиційного консалтингу; 7) створення регіональної інфраструктури системи фінансового забезпечення економіки регіону з урахуванням ефективного функціонування регіонального ринку цінних паперів.

На наш погляд, основні напрями використання Волинським регіоном залучених через інструменти фондового ринку фінансових коштів можуть бути визначені як:

1. Реалізація регіональної інвестиційної програми Волинської області.

2. Диверсифікація виробництва, створення нових виробництв і нових робочих місць.

3. Реалізація великих проектів в галузі машинобудівного комплексу та харчової промисловості.

4. Реалізація проектів, пов'язаних із сільськогосподарським виробництвом, переробкою сільгосппродукції.

5. Реалізація проектів у споживчій сфері.

6. Реалізація експортних проектів з короткими термінами окупності з метою накопичення інвестиційних ресурсів в регіоні для подальшого їх вкладення у великомасштабні інвестиційні проекти, які зміцнюють економічну базу регіону.

7. Реалізація програми житлового будівництва та будівництва доріг в регіоні.

8. Покриття дефіциту бюджету за рахунок створення додаткової оподаткованої бази регіону в процесі реалізації інвестиційних проектів.

У загальному вигляді запропонована в концепції система фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіону з урахуванням ефективного функціонування регіонального ринку цінних паперів представлена на рис. 1.

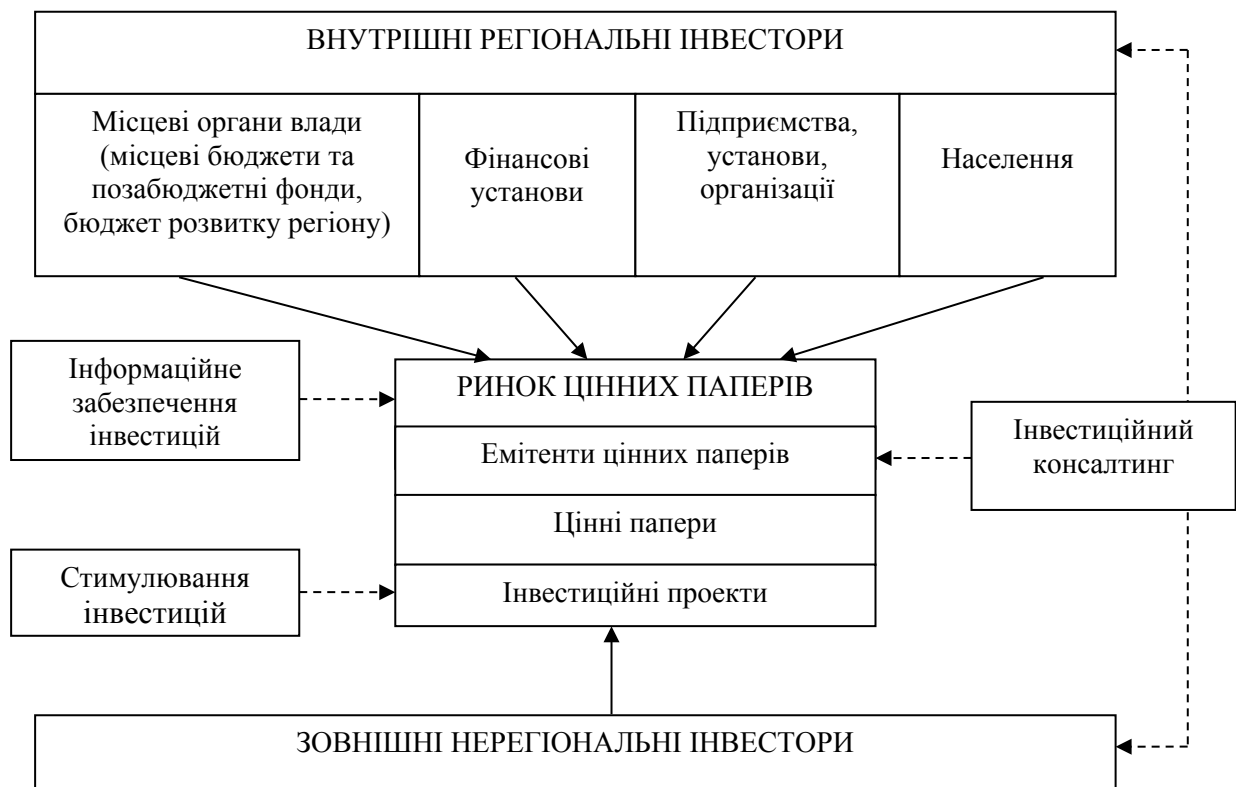

Рис. 1. Система фінансування соціально-економічного розвитку регіону з урахуванням ефективного функціонування регіонального ринку цінних паперів*

* розроблено авторами

Найбільш ефективний спосіб запрошення до довготривалого вкладення коштів – створення сприятливого інвестиційного клімату. У будь-якій країні конструктивна обстановка є одним з найпривабливіших моментів для інвестицій. Зокрема це досить важливо для регіонів України, де умови для інвестиційної діяльності залишаються малосприятливими, сукупне значення заощаджень регіональних інвесторів недостатне для того, щоб гарантувати попит на цінні папери.

Цілком очевидно, що ефективно діючий регіональний ринок цінних паперів не може бути створений до тих пір, поки не буде сформовано стійку думку інвесторів про наявний потенціал великих можливостей регіону. Крім цього, інвестор надзвичайно вимогливий до поточної інформації, особливо в момент прийняття рішення. При цьому, ділові рішення часто приймаються не на основі об'єктивних показників, а на основі того, як ці показники сприймають ті, хто приймає рішення.

Тому існує нагальна необхідність у постійному проведенні інформаційної компанії, яка повинна викликати у потенційного інвестора почуття довіри до регіону. Основна мета проведення інформаційної компанії – залучення інвестиційних ресурсів та економічне зростання.

У зміст інформаційної компанії необхідно включити:

- розповсюдження прес-релізів і бюлетенів серед інформаційних агентств і потенційних інвесторів;
- проведення прес-конференцій керівників регіону в Києві;
- підготовку аналітичних статей в центральну фінансову пресу про фінансовий потенціал регіону, його інвестиційні програми, найбільш перспективні підприємства регіону та їх цінні папери;
- проведення інвестиційних конкурсів, тендерів, розсилки пропозицій взяти участь в інвестиційних проектах;
- поширення інформації про великі проекти, що плануються в регіоні;
- поширення інформації про науковий потенціал регіону, кадровий склад, передові технології, що застосовуються у регіоні;
- висвітлення законодавчої бази регіону, що створює сприятливі умови для інвесторів.

Проведення інформаційної компанії повинно супроводжуватися створенням єдиної регіональної інформаційної системи, що дозволяє накопичувати інформацію про суб'єктів інвестиційної діяльності та запропоновані до інвестування проекти. Вважаємо за доцільне відповідальність за її проведення покласти на Департамент фінансів та Департамент економічного розвитку і торгівлі.

Однак, для того, щоб в регіон прийшов капітал, має бути продемонстрована реальна зацікавленість самого регіону в інвестиційних ресурсах. Важливо, щоб нормативна база була сприятливою, стабільною і передбачуваною, направленою на зниження ризиків. З метою поживлення інвестиційного процесу в регіоні вважаємо за доцільне поширити практику надання податкових пільг, які повинні отримати всі соціально значущі інвестиційні проекти Волинської області, включені в регіональну інвестиційну програму. Надалі практика надання пільг за позитивної динаміки інвестицій на реалізацію інвестиційної програми може стати постійно діючим податковим механізмом, що здійснює постійний стимулюючий вплив на інвестиційні рішення в регіоні. Безумовно, сам механізм надання податкових пільг може при цьому також бути модифікований.

Необхідно враховувати також наступні фактори, що здійснюють суттєвий вплив на поліпшення інвестиційного клімату в регіоні: наявність системи регіональних гарантій (бюджет, гарантійний фонд), страхування інвестицій, іпотечного кредитування, розвиненої фінансової інфраструктури, освітній рівень населення, політична стабільність в регіоні, низький рівень злочинності, сприятлива економічна обстановка, пропозиція порожніх площ, що мають необхідну інфраструктуру. Слід зазначити, що наявність в регіоні ресурсно-сировинної бази, виробничого і кадрового потенціалу,

зручне географічне положення об'єктивно сприяють інвестиційній привабливості регіону.

Значним кроком у напрямку створення власних фінансових джерел регіону є мобілізація для фондового ринку внутрішніх резервів грошових коштів регіону. Відомо, що одним з ефективних прийомів скорочення готівки є безготівковий переказ заробітної плати на рахунки працівників в банках, тобто переведення виплат заробітної плати з кас організації в каси банку. У зв'язку з тим, що значна частина цих коштів може бути не затребувана, розширюється ресурсна база банків, яка може стати джерелом додаткових інвестиційних ресурсів регіону.

Найважливішим інструментом залучення заощаджень на ринок капіталу є контрактні ощадні установи, які мобілізують внески учасників, що регулярно надходять до них, на довгострокові цілі, такі як, страхування життя, забезпечення в старості і так далі. Найбільшого поширення серед такого виду установ отримали страхові компанії та недержавні пенсійні фонди. У розвинених країнах вони є одним з основних джерел інвестицій в державні цінні папери і корпоративні акції та облігації в силу можливості використання їх ресурсів на більш довгострокові інвестиції порівняно з іншими кредитними інститутами.

Створення атмосфери стабільності і зростання в регіоні через перспективи покращення обслуговування населення регіону, підвищить не лише рівень довіри населення до органів місцевого самоврядування, але і в цілому створить стимули для подальшого фінансування регіону на основі залучення інвестицій.

Загальновідомо, що регіональні відділення Ощадбанку України, а також філії київських комерційних банків у регіонах стали каналами перекачування грошових ресурсів з регіональних ринків на столичний ринок, де за рахунок цих коштів купувалися державні цінні папери, а, отже, йшло фінансування дефіциту державного бюджету. Регіон же максимально зацікавлений у збільшенні вкладень грошових ресурсів, акумульованих на його території кредитними установами, безпосередньо в свою економіку.

Однак, спрямувати фінансові ресурси в економіку регіону, не запропонувавши при цьому високоприбуткові об'єкти інвестування, вельми проблематично. У зв'язку з цим вважаємо необхідне залучати банки та інші фінансові інститути регіону у фінансування, спільно з місцевими органами влади, високоприбуткових не капіталомістких інвестиційних проектів з короткими термінами окупності (до 2-3 років), орієнтованих переважно на виробництво експортної продукції.

Різде скорочення бюджетного фінансування капітальних вкладень, що відбулося з метою зменшення бюджетного дефіциту, не супроводжувалося таким же активним створенням альтернативних джерел інвестування, приватної інвестиційної діяльності. Тим часом, бюджет залишається найважливішим важелем впливу держави на хід соціально-економічного розвитку регіону. Особливо це є актуальним за наявності змішаної форми власності. Крім того, проходження інвестиційних процесів під егідою бюджетного фінансування, на наш погляд, сприятиме їх більшій керованості та ефективності. При цьому існують різні способи формування фінансової бази інвестування.

З метою концентрації ресурсів бюджету та позабюджетних фондів, а також довгострокових фінансових запозичень для інвестицій на території регіону, формування надійної основи обслуговування державного боргу, вважаємо за доцільне створити Фонд розвитку регіону з подальшим спрямуванням коштів Фонду на реалізацію інвестиційної

програми Волинської області, включаючи відібрані на конкурсній основі інвестиційні проекти з короткими строками окупності.

При цьому, основні вкладення коштів Фонду повинні здійснюватися в цінні папери, що випускаються при фінансуванні інвестиційних проектів, за винятком випадків, коли економічно доцільніше використовувати інші форми інвестицій, такі як: кредитування, лізинг, безповоротне фінансування господарюючих суб'єктів, що перебувають у власності регіону. Безповоротне фінансування регіоном приватних підприємств можливе лише за умови конвертації виділених коштів в акції або частки в капіталах даних підприємств, що підлягають передачі у власність області. У свою чергу такі форми інвестування, як кредитування і лізинг можуть бути реструктуровані через випуск цінних паперів з метою забезпечення більш тривалих термінів фінансування.

На нашу думку, участь Фонду розвитку в змішаному фінансуванні ретельно відібраних на конкурентній основі інвестиційних проектів буде здійснювати стимулюючий вплив на потенційних інвесторів, у тому числі, на населення регіону, створить певну гарантію вкладенням коштів приватних інвесторів. Крім того, Фонд може виступати в якості гаранта (страхувальника) таких проектів. Разом з тим, створення регіонального грошового попиту на цінні папери буде сприяти розвитку фондового ринку регіону. Більш того, участь регіону в інвестиційному процесі може стати мультиплікатором залучення коштів населення і внутрішніх приватних інвесторів в економіку регіону.

Найбільш складним завданням для Волинської області є залучення капіталів у великі промислові підприємства з метою вдосконалення і розширення виробничого потенціалу. Враховуючи те, що багато з них набули статусу акціонерного товариства, доцільно, на наш погляд, залучення інвестиційних коштів здійснювати через випуск товариствами акцій і облігацій за посередництвом державних гарантій і страхування ризиків, що супроводжуються системою податкових пільг для інвесторів.

Бюджетна підтримка може бути збережена, в основному, з метою стимулювання недержавного інвестування, наприклад, банків, що мають інвестиційні наміри в даному секторі економіки. Наявність у місцевого самоврядування великих пакетів акцій багатьох підприємств регіону може стати гарантією для відкриття регіону кредитних ліній, а також залучення інвестицій у виробничу сферу. З метою підвищення зацікавленості підприємств у випуску облігацій, доцільно зменшити базу оподаткування на розмір позик, кошти яких спрямовуються на розвиток виробництва.

Як показує досвід Японії, Південної Кореї, Китаю і ряду інших країн, приплив іноземних інвестицій починається тільки тоді, коли забезпечено початок зростання за рахунок внутрішніх резервів. Приплив іноземних інвестицій активізується, коли різко зростуть вітчизняні вкладення. Цей фактор сам по собі стане своєрідним орієнтиром закордонним інвесторам щодо безпеки вкладень і гарантованості доходів.

Малоймовірно, що в умовах, коли з країни масово йде капітал, у серйозних зарубіжних інвесторів виникне бажання вкладати кошти в українські інвестиційні проекти, нехай навіть підкріплені системою пільг. Тому слід спочатку подбати про стимулювання вітчизняних капіталовкладень і взяти до уваги, що в світі немає такої кількості вільних ресурсів, які необхідні для підйому української економіки.

Створення сприятливого інвестиційного іміджу регіону, запуск інвестиційних проектів за рахунок внутрішніх фінансових резервів території, надання податкових пільг для інвесторів і, як наслідок, пожвавлення господарської діяльності в регіоні стануть сигналом для надходження до регіону зовнішніх фінансових ресурсів, у тому числі, іноземного капіталу.

З метою посилення активності зовнішніх інвесторів доцільно підготувати кілька високорентабельних проектів, що мають перспективу постачання продукції на експорт, з тим, щоб організувати під них великі емісії цінних паперів з подальшим їх розміщенням в якості прямих інвестицій серед українських та іноземних інвесторів. Для реалізації таких масштабних проектів вважаємо доцільним створення різних форм об'єднання інвестиційних ресурсів (наприклад, інвестиційних консорціумів) за участю регіону, регіональних та зовнішніх фінансових інститутів.

Крім того, не можна виключати з практики фінансування великих проектів регіону кошти світового банку та Європейського банку реконструкції та розвитку, які мають значний інвестиційний потенціал для організації змішаного (міжнародного, державного і приватного) фінансування.

Проте, для отримання доступу до коштів міжнародних фінансових організацій необхідна ретельна робота з підготовки призначених до фінансування проектів, постійний контакт з визнаними фінансовими та інвестиційними консультантами, а також світовими рейтинговими агентствами. Так, щоб регіон зміг отримати більш-менш значущі грошові ресурси на зовнішніх ринках, а також надати свої гарантії в міжнародних проектах, необхідна наявність міжнародного кредитного рейтингу, наприклад, таких агентств, як Standard & Poor's або Moody's.

Проходження кредитного рейтингу в названих агентствах, а також його щорічне підтвердження дозволить регіону, по-перше, визначити точку відліку в перспективах запозичень на зовнішньому ринку, по-друге, дасть можливість для залучення регіоном або комерційними організаціями, що перебувають на його території, зовнішніх запозичень на основі випуску облігаційної європозики або синдікованих кредитів (у тому числі, під проекти в галузі машинобудування).

Поширення використання таких цінних паперів як американські і глобальні депозитарні розписки (ADR і GDR) низкою підприємств регіону дозволить їм задовольнити свій попит на інвестиції на зарубіжних ринках капіталу.

Однак, залучення капіталів в регіон може виявитися малоефективним, якщо проти них не буде стояти масова пропозиція інвестиційних проектів. Для включення механізму фінансового оздоровлення економіки регіону необхідно створити систему підготовки інвестиційних проектів в якості об'єктної бази для залучення інвестиційних ресурсів і масштабної емісії цінних паперів. Постійна присутність емітента на ринку призведе до зниження витрат по залученню коштів, а отже, істотно знизить ціну запозичень. Крім того, стійкий ринок облігацій неможливий без їх регулярного випуску.

На наш погляд, першість буде збережена за проектами, що мають короткі терміни впровадження і окупності, враховують пріоритети розвитку економіки регіону. Підтримку мають також отримати ті галузі промисловості, які випускають продукцію з високою еластичністю попиту по доходу і які мають перспективи швидкого зростання продуктивності.

Таким чином, завданням системи підготовки інвестиційних проектів є розробка на постійній основі проектів, виходячи з інтересів регіону, для організації їх фінансування за рахунок залучення на ці цілі внутрішніх і зовнішніх фінансових ресурсів. При цьому вимоги до пропонованих для фінансування проектів, їх обґрунтування, повинні бути досить жорсткими. На жаль, готувати такі документи можуть не всі організації. Не всі організації можуть показати реальні можливості своїх проектів. Допомогу у процесі підготовки інвестиційних проектів повинен надати Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації. При цьому, вважаємо за доцільне з боку місцевої влади укладання угод з регіональними та зовнішніми науково-дослідними і проектними

інститутами, приватними компаніями та інвесторами на участь у системі підготовки інвестиційних проектів і її фінансуванні.

В якості координатора цього процесу повинна виступити, на наш погляд, спеціалізована організація (центр інвестиційного проектування), створена у формі акціонерного товариства за участю органів місцевого самоврядування (в особі Департаменту економічного розвитку і торгівлі) в її капіталі. В умовах глибокої інвестиційної кризи, відсутності відповідних фахівців, ринок без участі держави не в змозі сформувати масову пропозицію інвестиційних проектів.

Система фінансування економіки регіону не зможе повною мірою виконати своє завдання без такого елемента, як інвестиційний консалтинг. Відсутність інвестиційного консультанта на ринку цінних паперів породжує масу проблем як для емітента цінних паперів, так і для їх потенційного покупця, які виражені для однієї сторони у відсутності інвестиційного попиту на цінні папери, для іншої – у відсутності інформації про цінні папери емітента, яка б дозволила інвестору прийняти обґрунтоване рішення про інвестиції.

Інвестиційний консалтинг повинен бути спрямований як на емітента цінних паперів, так і на інвестора. Інвестиційний консультант повинен забезпечити і емітентів та інвесторів всією необхідною для прийняття рішень інформацією про стан ринку цінних паперів регіону. Тільки в цьому випадку ринок буде забезпечений і цінними паперами, і інвестиційними ресурсами. Однак, для реалізації даного інституту в Україні необхідне ухвалення відповідного закону, який би регулював діяльність інвестиційних радників.

Висновки. Сказане вище дозволяє зробити висновок про необхідність створення в регіоні спеціальної інфраструктури, яка б могла забезпечити вирішення наступних завдань регіону: скорочення неплатежів в економіці регіону; розробку інвестиційних проектів з метою реалізації інвестиційної програми і вирішення господарських проблем регіону; запуск регіональних інвестиційних проектів з використанням механізму функціонування регіонального ринку цінних паперів; мобілізацію внутрішніх грошових ресурсів і створення умов для надходження в регіон зовнішніх фінансових ресурсів, в тому числі, іноземних капіталів, з метою фінансування інвестиційних проектів регіону; забезпечення ефективного управління цінними паперами; захист інвесторів від фінансових ризиків, пов'язаних з володінням цінними паперами; забезпечення господарського комплексу регіону ефективним управлінням.

Таким чином, створення ефективного механізму функціонування регіонального фондового ринку дозволить здійснити концентрацію і включення внутрішніх та зовнішніх фінансових ресурсів регіону в інвестиційний оборот на його території.

Список використаних джерел

1. Болдуєва О.В. Теоретичні засади формування регіонального ринку цінних паперів / О.В. Болдуєва // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – №3(7). – С. 230-235.
2. Кондрашихін А.Б. Територіальна організація ринку цінних паперів: методологія і практика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. екон. наук : спец. 08.10.01 «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка» / А.Б. Кондрашихін. – К., 2004. – 35 с.
3. Лапішко З.Я. Формування інфраструктури регіонального ринку цінних паперів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / З.Я. Лапішко. – Львів, 2008. – 28 с.
4. Мерджанова Л.З. Розвиток та регулювання ринку цінних паперів в регіоні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / Л.З. Мерджанова. – Дніпропетровськ, 2006. – 22 с.
5. Мошенський С.З. Фондовий ринок та інституційне інвестування в Україні: вплив на інвестиційну безпеку держави: монографія / С.З. Мошенський. – Житомир, 2008. – 432 с.
6. Павлов В.І. Ринок цінних паперів в умовах приватизації : регіональний аспект : монографія / В.І. Павлов, І.В. Кризов'язюк. – Луцьк : Надтир'я, 2002. – 160 с.

Рецензент д.е.н., професор Вахович І.М.